

STUDIA TOM XXXV
2023

WYBORCZE

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

90-505 Łódź, ul. M. Skłodowskiej-Curie 11

tel. 42 665 54 59, www.ltn.lodz.pl e-mail: biuro@ltn.lodz.pl

KOMITET REDAKCYJNY

Centrum Studiów Wyborczych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego

REDAKTOR NACZELNY

Krzysztof Skotnicki

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Aldona Domańska, Anna Rakowska-Trela

SEKRETARZ

Magdalena Wrzalik

RADA REDAKCYJNA

Despina Anagnostopoulou (Grecja), Andrzej Antoszewski (Polska), Olena Boryslawska (Ukraina), Marek Domin (Słowacja), Jarosław Flis (Polska), Stefan Haack (Niemcy), Andreas Janko (Austria), Jiri Jirasek (Czechy), Joanna Kielin-Maziarz (Polska), Grzegorz Kryszewski (Polska), Tomasz Milej (Kenia), Magdalena Musiał-Karg (Polska), Maja Nastić (Serbia), Ladisław Orosz (Słowacja), Magdalena Pietrzak (Polska), Blerton Sinani (Macedonia Północna), Andrzej Sokala (Polska), Marko Stanković (Serbia), Oksana Szczerbaniuk (Ukraina), Haroldas Szinkunas (Litwa), Andrzej Szmyt (Polska), Miruna Tudorascu (Rumunia), Piotr Uziębło (Polska), Jacek Wojnicki (Polska), Arkadiusz Żukowski (Polska)

RECENZENCI

Ryszard Balicki, Mariusz Bidziński, Adam Gendźwiłł, Andrzej Gorgol, Jacek Haman, Mariusz Jabłoński, Elżbieta Kuźlewska, Dorota Lis-Staranowicz, Agnieszka Łukasik-Turecka, Anna Machnikowska, Magdalena Musiał-Karg, Sławomir Patyra, Andrzej Pułło

Czasopismo dofinansowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki
w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych”

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Czasopismo współfinansowane przez
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytetu Łódzkiego

WYDZIAŁ PRAWA
i ADMINISTRACJI
Uniwersytet Łódzki

Punktacja MEIN: 40

Indeksowanie: CEJSH, CEEOL, EBSCOhost, ERIH Plus, Google Scholar,

Index Copernicus, PBN, Proquest, Platforma Otwartej Nauki

Czasopismo Open Access – <http://www.czasopisma.ltn.lodz.pl/Studia-Wyborcze>

Publikacja na licencji Creative Commons – CC BY-NC-ND 4.0

Treść licencji dostępna na stronie <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.en>

PROJEKT OKŁADKI

Agnieszka Roman

REDAKCJA

Izabela Baran

SKŁAD KOMPUTEROWY I ŁAMANIE

AGENT PR

© Copyright by Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2023

ISSN 1898-0082

e-ISSN 2450-9337

DOI: <https://doi.org/10.26485/SW>

DOI: <https://doi.org/10.26485/SW/2023/35>

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu
ŁÓDZKIEGO

Wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Wydanie I. W.11074.23.0.C

Ark. wyd. 10,5; ark. druk. 10,5

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

90-237 Łódź, ul. Matejki 34A

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl

e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl

tel. 42 635 55 77

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

ADRIAN PERZ

Wyłączenie trybu pilnego oraz zasada ciszy legislacyjnej jako ustrojowe gwarancje stabilności tworzenia prawa wyborczego..... 7

AGATA HAUSER

Międzynarodowe standardy dotyczące głosowania przez osoby z niepełnosprawnościami 25

PAWEŁ RUKSZA

Wykorzystanie przez wyborców metody głosowania korespondencyjnego i głosowania przez pełnomocnika na przykładzie Częstochowy..... 41

MATEUSZ FILIPIAK

I-voting jako płaszczyzna przestępstw przeciwko wyborom – perspektywa zasad prawa wyborczego 69

TOMASZ GWÓZDŹ, DOMINIK KOŁODZIEJ

Kontrola finansowania partii politycznych wykonywana przez Państwową Komisję Wyborczą..... 87

DAWID PIENIĘŻNY

Pół wieku doświadczenia. Preferencje polityczne Polaków powyżej 50. roku życia 111

MACIEJ RAKOWSKI

Hawajskie prawo wyborcze w latach 1864–1893 – prawo głosu i prawo wybieralności..... 127

WYNIKI WYBORÓW I REFERENDÓW NA ŚWIECIE

MAGDALENA WRZALIK

Wyniki wyborów prezydenckich, parlamentarnych i referendów na świecie w okresie od 1 października 2022 r. do 31 marca 2023 r. 153